

Dobrý deň pani doktorka, pán doktor,

obraciame sa na Vás s prosbou o vyplnenie **dotazníka týkajúceho sa včasnej intervencie, teda ranej starostlivosti o deti** so zdravotným postihnutím a oneskoreným psychomotorickým vývinom v ranom a predškolskom veku. Najčastejšie ide o **formu označenia zodpovedajúcej odpovede a určenia dôležitosti z Vášho pohľadu**.

Zaujíma nás Váš názor ako všeobecných lekárov pre deti a dorast na súčasnú situáciu v oblasti včasnej intervencie - ranej starostlivosti o deti so zdravotným postihnutím, resp. s oneskoreným psychomotorickým vývinom. Patria sem deti s telesným, mentálnym, zmyslovým a duševným postihnutím, s pervazívnymi vývinovými poruchami a s poruchami správania a tiež deti s oneskoreným psychomotorickým vývinom (s ešte nediagnostikovaným zdravotným postihnutím, hoci existuje dôvodné podozrenie).

Podpora služby včasnej intervencie je jednou z prioritných oblastí rozvoja sociálnych služieb v rámci Bratislavského samosprávneho kraja a jej koncepčné vymedzenie bude zahrnuté v pripravovanej **Koncepcii poskytovania služby včasnej intervencie v Bratislavskom samosprávnom kraji**.

Na Slovensku chýba sieť včasnej (ranej) starostlivosti o deti so zdravotným postihnutím, resp. s oneskoreným vývinom. V rámci sociálnej oblasti je reakciou na tento stav podpora rozvoja novej sociálnej služby pre rodiny s deťmi so zdravotným postihnutím - služby včasnej intervencie a jej legislatívne ukotvenie v systéme sociálnych služieb (Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách). Ide o komplexnú starostlivosť o deti od narodenia po siedmy rok života, ktorej cieľom je dosiahnutie priaznivého rozvoja osobnosti dieťaťa so zdravotným postihnutím s participáciou odborníkov rôznych zameraní.

Aby však mohli byť podmienky poskytovania služby optimálne nastavené a prispôsobené reálnym požiadavkám, je potrebné zmapovať, aká je situácia v Bratislavskom samosprávnom kraji, koľko detí bude potrebovať takúto komplexnú starostlivosť.

Váš názor nám pomôže lepšie pripravovať služby včasnej intervencie a pomáhať rodine, kde je dieťa so zdravotným postihnutím a oneskoreným psychomotorickým vývinom v ranom a predškolskom veku.

Vyplnený dotazník, prosím, pošlite na adresu ticha@centravi.sk do 30.7.2015.

Za Váš čas a ochotu vopred veľmi pekne ďakujeme.

Dotazník o poskytovaní starostlivosti o dieťa so zdravotným postihnutím alebo oneskoreným psychomotorickým vývinom v ranom a predškolskom veku

1. Mestská časť/obec, v ktorej a pre ktorú primárne pôsobíte:.....
2. Koľko detí vo veku od 0 do sedem rokov so zdravotným postihnutím alebo s oneskoreným psychomotorickým vývinom, máte v evidencii vo Vašej ambulancii?
.....
3. Koľko z detí (0 až 7 rokov) so zdravotným postihnutím alebo s oneskoreným psychomotorickým vývinom, ktoré máte v evidencii vo Vašej ambulancii, bolo narodených predčasne?
.....
4. Deti s akým zdravotným postihnutím (v danom vekovom rozpätí 0 - 7 rokov) evidujete vo vašej ambulancii (môžete označiť viacero odpovedí)? Prosím, ak vediete evidenciu, k označeným položkám doplňte počet evidovaných detí.
 - a. telesné postihnutie (počet.....)
 - b. zdravotné oslabenie (počet.....)
 - c. mentálne postihnutie (počet.....)
 - d. sluchové postihnutie (počet.....)
 - e. zrakové postihnutie (počet.....)
 - f. poruchy reči a komunikačných schopností (počet.....)
 - g. pervazívne vývinové poruchy, autizmus (počet.....)
 - h. iné, doplňte.....
5. V ktorých oblastiach vývinu dieťaťa pozorujete najčastejšie oneskorenie? Môžete označiť (napr. podčiarknutím/zakrúžkovaním/tmavým písmom) aj viacero odpovedí a číslom označiť najčastejšie sa opakujúce (od č. 1).
 - a. jemná motorika
 - b. hrubá motorika
 - c. reč
 - d. sociálny vývin
 - e. kognitívny vývin
 - f. iné, doplňte.....

6. Aké diagnostické postupy/metódy/nástroje používate na posúdenie aktuálnej vývinovej úrovne dieťaťa? Môžete označiť aj viacero odpovedí a číslom označiť najčastejšie sa opakujúce (od č. 1).
- validný skriningový nástroj (ak áno, aký.....)
 - vlastné dlhodobé skúsenosti
 - informácie od rodičov
 - iné, doplňte.....
7. Ako postupujete pri zistení oneskorenia vo vývine dieťaťa? Môžete označiť aj viacero odpovedí a číslom označiť najčastejšie sa opakujúce (od č. 1).
- okamžite kontaktujem odborníka na danú oblasť (okrem lekárov, fyzioterapeutov)
 - odporučím návštevu odborníka (okrem lekárov, fyzioterapeutov)
 - počkám do výskytu ďalších rizikových ukazovateľov
 - počkám na spontánne upravenie vývinu v rámci tolerancie
 - iné, doplňte.....
8. Ktoré deti (resp. novorodencov) považujete za rizikové, ohrozené oneskorením vo vývine? Môžete označiť aj viacero odpovedí a číslom označiť najčastejšie sa opakujúce (od č. 1).
- predčasne narodené deti
 - deti s nízkou pôrodnou hmotnosťou
 - deti z viacplodového tehotenstva
 - deti s vysokou pôrodnou hmotnosťou
 - prenosené deti
 - deti s vrodenými vývinovými chybami
 - deti s adaptačnými chybami
 - iné, doplňte.....
9. Frekvencia návštev detí s oneskoreným psychomotorickým vývinom alebo zdravotným postihnutím je vo Vašej ambulancii vo vzťahu k ostatným deťom?
- vyššia
 - nižšia
 - rovnaká
10. Čo by podľa Vás uľahčilo/skvalitnilo prácu pediatrov v oblasti zdravotnej starostlivosti o deti so zdravotným postihnutím, resp. s oneskoreným psychomotorickým vývinom? Môžete označiť aj viacero odpovedí a číslami označiť najdôležitejšie (od č. 1).

- a. validný skriningový nástroj na posúdenie aktuálnej vývinovej úrovne
- b. informácie o službách dostupných v danej oblasti
- c. vzdelávanie v danej oblasti
- d. nadobudnutie praxe a skúsenosti v danej oblasti
- e. spolupráca a konzultácie s inými odborníkmi (okrem lekárov, fyzioterapeutov)
- f. iné, doplňte.....

11. Poskytujete rodičom dieťaťa s oneskoreným psychomotrickým vývinom resp. zdravotným postihnutím informácie a kontakty na iných odborníkov okrem lekárov? Označte odpoveď.

a. logopéd	áno	nie
b. psychológ	áno	nie
c. špeciálny pedagóg	áno	nie
d. liečebný pedagóg	áno	nie
e. sociálny pracovník	áno	nie
f. fyzioterapeut	áno	nie
g. iný odborník (prosím doplňte).....		

12. Informácie o iných odborníkoch a kontakty na nich (môžete označiť aj viacero odpovedí a číslami označiť najdôležitejšie (od č. 1)):

- a. vyhľadávam
- b. ak sa mi poskytovatelia služieb ozvú, kontakt posúvam ďalej
- c. nechávam to plne na rodičov a iných odborníkov, zaujímajú ma iba zdravotnícke služby
- d. iné, doplňte.....

13. Majú rodičia o služby iných odborníkov (okrem lekárov a fyzioterapeutov) záujem?

- a. áno
- b. nie

14. Ak áno, o ktorý typ služieb prejavujú najväčší záujem? Môžete označiť aj viacero odpovedí a číslami označiť najdôležitejšie (od č. 1).

- a. logopédia
- b. špeciálno-pedagogické/liečebno-pedagogické poradenstvo
- c. sociálne poradenstvo
- d. psychologická diagnostika
- e. psychologické poradenstvo
- f. fyzioterapia
- g. iné, doplňte.....

15. S akými odborníkmi spolupracujete pri poskytovaní starostlivosti o deti s oneskoreným psychomotorickým vývinom alebo zdravotným postihnutím? Môžete označiť aj viacero odpovedí.

- a. logopéd
- b. špeciálny pedagóg/liečebný pedagóg
- c. sociálny pracovník
- d. psychológ
- e. fyzioterapeut
- f. iné, doplňte.....

16. S akými odborníkmi by ste spolupracovali, keby ste mali možnosť? Môžete označiť aj viacero odpovedí a číslami označiť najdôležitejšie (od č. 1).

- a. logopéd
- b. špeciálny pedagóg
- c. liečebný pedagóg
- d. sociálny pracovník
- e. psychológ
- f. fyzioterapeut
- g. iné, doplňte.....

17. Čo vnímate ako prekážky spolupráce s týmito odborníkmi? Môžete označiť aj viacero odpovedí a číslami označiť najčastejšie (od č. 1).

- a. nedostatok času
- b. nedostatok financií
- c. organizačné prekážky
- d. nezáujem zo strany ostatných odborníkov
- e. nezáujem zo strany rodiny
- f. ochrana informácií o zdravotnom stave pacienta – lekárske tajomstvo
- g. iné, doplňte.....

18. Čo by Vám pomohlo v spolupráci s týmito odborníkmi? Môžete označiť aj viacero odpovedí a číslami označiť najdôležitejšie (od č. 1).

- a. viac času
- b. organizačné zastrešenie
- c. záujem/tlak zo strany rodiny
- d. financovanie zo zdravotného poistenia, prípadne iných zdrojov
- e. iniciatíva zo strany ostatných odborníkov
- f. fyzická prítomnosť odborníkov v jednom priestorovom komplexe
- g. iné, doplňte.....

19. Aká je vaša spolupráca s rodičmi detí s oneskoreným psychomotorickým vývinom alebo zdravotným postihnutím?

- a. výborná – nemám čo zlepšovať
- b. celkom dobrá – funguje to, ale je priestor na zlepšenie
- c. komplikovaná – v menšine prípadov to funguje, ale vo väčšine narážame na prekážky
- d. zlá – vôbec to nefunguje
- e. iné, doplňte.....

20. Ak existujú nejaké prekážky v spolupráci s rodičmi, v čom ich vnímate? Môžete označiť aj viacero odpovedí a číslami označiť najdôležitejšie (od č. 1).

- a. nezáujem rodín o spoluprácu
- b. nedostatok času
- c. rodičia problému z medicínskeho hľadiska nerozumejú
- d. negatívne nastavenie zo strany rodiny
- e. iné, doplňte.....

21. Návštevu rodiny s dieťaťom s oneskoreným psychomotorickým vývinom, resp. zdravotným postihnutím, v domácom prostredí považujete za (môžete označiť aj viacero odpovedí a číslami označiť najdôležitejšie):

- a. podstatnú, pravidelne tieto rodiny navštevujem
- b. podstatnú, nemám však dostatok času
- c. podstatnú, no chýbajú finančné prostriedky (návštevy nie sú preplácané)
- d. podstatnú, no rodiny nemajú záujem
- e. podstatnú, no nerealizovateľnú kvôli technickým problémom - medicínske vybavenie, doprava
- f. nepodstatnú
- g. iné, doplňte.....

22. Kto by podľa Vás mal zastrešovať komplexné služby včasnej intervencie (spolupráca viacerých odborníkov/rezortov) pre rodiny s deťmi s postihnutím?

- a. rezort zdravotníctva
- b. rezort školstva
- c. rezort sociálnych služieb
- d. prepojenie všetkých rezortov
- e. iné, doplňte.....

23. Máte záujem o spoluprácu s pracovníkmi Centra včasnej intervencie?

- a. áno
- b. nie

Ďakujeme za Váš čas a odpovede.